

Innspill til arbeids- og sosialkomiteen høring 04.01.2023 Dokument 8:34 S (2022-2023) Frihet til å jobbe der du vil

Skjermede arbeidsplasser gir produktivitet

Juristforbundet representerer bredden av alle jurister i Norge. Statlig ansatte i for eksempel NAV, Skatteetaten, politijurister, statsforvalterne mv. Kommunalt ansatte jurister i de 55% av landets kommuner som har tatt seg råd til å ansette egne jurister. Dommere. Privat ansatte jurister og advokater i bedrifter og organisasjoner. Og jusstudenter.

Hovedmajoriteten av disse er klare på at de jevnt over trenger jevnt skjermede arbeidsplasser for å være produktive, dvs. enekontor og/eller hjemmekontor. Årsaken er ikke overraskende at skjerming bidrar til færre avbrytelser og mindre støy. Jurister jobber jevnt over mye og har ekstra behov for skjermede arbeidsplasser. Juristforbundet stiller seg derfor positive til forslaget fra Venstre som vi også har hatt dialog med i forkant av fremleggelsen av dette.

Undersøkelser før, under og etter korona gir samme inntrykk

I tre omganger har Norges Juristforbund fått kartlagt arbeidsmønster og arbeidsplasser blant yrkesaktive medlemmer ved bruk av konsulentfirmaet Company Pulse. Første gang var i 2019, andre gang under pandemien i 2020 og tredje gang høsten 2021 da pålegg om hjemmekontor var opphevet. Tre vidt forskjellige arbeidsplass-situasjoner. Hovedkonklusjonene er klare: Den beste og mest produktive arbeidsplassen for majoriteten av jurister er skjermet arbeidsplass. Det vil si enekontor og hjemmekontor, samt små åpne kontorlandskap med tilgang til stillerom, gjerne i kombinasjon med hjemmekontor. De dårligste resultatene finner man i store kontorlandskap. Resultatene er omtrent likelydende for stat, kommune- og fylkeskommune og privat. De som er i ferd med å lage åpne kontorlandskap for å spare noen kroner i husleie bør være oppmerksom på at konsekvensen kan bli lavere produktivitet, i alle fall på juristarbeidsplasser. Effektive ansatte er langt mer økonomisk lønnsomt enn innsparing i kvadratmeter

55% jurister jobbet hybrid i 2021

Bruken av kontorarbeidsplasser viser en interessant utvikling i perioden, med overgang fra kontor til hjemmekontor og videre til hybrid arbeidsplass. I 2021 svarte 55 % at de jobbet hybrid, med en kombinasjon av hjemmekontor og enekontor eller delt kontor/åpne kontorlandskap. I 2020, under Covid-19-pandemien, svarte 63 % at hjemmekontor var den primære arbeidsplassen. 60 % svarte at de også jobbet på kontorarbeidsplassen, fordelt på 45 % i enekontor og 15 % i åpne kontorlandskap. 17 % av juristene praktiserte hybrid arbeidsplass, en kombinasjon av hjemmekontor og kontor. I 2019 svarte 19 % at de brukte hjemmekontor, men dette var primært på kvelder og i helger, som et supplement til arbeid på kontoret på virkedager.

I 2021 jobbet 55 % av juristene flere steder/hybrid. Resultatene var omtrent likelydende på hjemmekontor, enekontor og i små åpne kontorlandskap. Dette ser ut til å ha en sammenheng med at så mye som halve arbeidstiden ble brukt på hjemmekontor, hvor betydelig færre jurister enn før pandemien var samtidig på kontorarbeidsplassen, slik at det var mindre avbrytelser og støy fra kolleger på kontoret. For de som jobbet kun ett sted er resultatene bedre på hjemmekontor enn på kontor. Den store majoriteten av jurister er godt fornøyd med hybrid hverdag. De to største opplevde fordelene med hjemmekontor er spart reise og god konsentrasjon om arbeidsoppgaver.

Lite tilpasset regelverk

Den såkalte hjemmekontorforskriften, som siden 2002 har satt de rettslige rammene for bruken av hjemmekontor har lenge vært en vel bevart hemmelighet for de fleste. Den har vært lite brukt, og er heller ikke tilpasset den samfunnsmessige og teknologiske utviklingen som preger dagens arbeidsliv. I juli trådte den reviderte hjemmekontorforskriften i kraft. Den har klare mangler. Noe av kjernen i forskriften er at hvis du er innenfor rekkevidden av anvendelsesområdet, så skal du ha en egen tilleggsavtale som regulerer bruken av hjemmekontor. Det er en ulempe at den kun gjelder arbeid som utføres i arbeidstakerens «eget hjem», og at den ikke omfatter «kortvarig eller tilfeldig arbeid». Det står heller ikke definert noe nærmere hva som skal til for at noe faktisk er «kortvarig eller tilfeldig». Alle som har mulighet til å jobbe på hjemmekontor burde ha en slik avtale, og ikke bare de som faller innenfor en relativt snever målgruppe. At den kun omfatter arbeid i «eget hjem» er i dag passé. Det finnes ikke grunnlag for å anta eller mene at «alle» vil bli sittende hjemme uten å møte kollegaer. De aller fleste ønsker å treffe kollegaer. De fleste trives med å være mer tilbake på kontoret, men ønsker likevel å beholde fleksibiliteten og mulighetene. Det er et ledelsesansvar på den enkelte arbeidsplass å finne løsninger som fungerer og alle er fornøyd med.